

Yttrande
2017-02-28

Rektorsbeslut nr 53-17
Vårt dnr LTU-3086-2016

Regeringskansliet
Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar på betänkandet *En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69)*

Ert dnr Ku2016/02380/KO

Luleå tekniska universitet (LTU) har av Kulturdepartementet uppmanats inkomma med synpunkter på betänkandet *En inkluderande kulturskola på egen grund*.

Vi instämmer i att kulturskolan ska vara inkluderande, både vad det gäller deltagare och en breddad syn på dess konstformer. Frågor som tillgänglighet och pedagogisk utveckling är angelägna för kulturskolans utveckling. Idén att knyta forskning och uppdragsutbildning till ett samverkansorgan i form av ett Nationellt kulturskolecentrum är god och lärosätet stödjer tanken på att det inrättas inom Statens kulturråd. Vi instämmer även i förslaget att öppna för flera vägar mot yrket. Utredningen tar ett helhetsgrepp avseende kulturskolan avseende såväl verksamhet, styrning samt kompetensförsörjning och universitetet vill lämna några synpunkter som rör föreslagna nationella mål, utbildningsvägar samt forskning om och för kulturskolans verksamhet, där uppfattningen är att ytterligare behov av utredning föreligger.

6.2 Nationella mål

Vi föreslår att man stryker ”i första hand i grupp” under första punkten och istället lägger till följande punkt:

- främja en pedagogik där lärandet sker i olika grupp- och ensembleformer

Universitetet menar även att formuleringen om en pedagogik som utgår från barnets egna erfarenheter och intressen skulle kunna formuleras om och istället betona att kulturskolan tillämpar en pedagogik som skapar kulturellt intresse och nyfikenhet, erbjuder alternativ, öppnar nya dörrar och visar på möjligheter. Lärosätet är vidare tveksamt inför formuleringen om gruppundervisning som norm (6.2 och 5.1) och menar att musik- och kulturskolan bör bygga på en stor variation av undervisnings- och lärandeformer.

Förstärkta utbildningsvägar för att uppnå en inkluderande kulturskola på egen grund samt kulturskolerelaterad forskning

Universitetet stödjer tanken på att det behövs flera olika utbildningsvägar och forskningssatsningar för att lösa framtidens kompetensbehov inom kulturskolans verksamhet. Det finns dock flera frågor inom de förslag som presenteras vilka universitetet menar behöver utredas ytterligare.

6.8.2 Anpassade ämneslärarutbildningar

Ämneslärarutbildningen är idag en sammanhållen utbildning, även om de estetiska ämnena har vissa särskilda förutsättningar t ex avseende ämneskombination och behörighet för lägre

åldrar,

och fokuserar på den läroplansstyrda obligatoriska skolgången. Utredningen föreslår att ämneslärutbildningen med estetiska ämnen behöver öppnas upp mot kulturskolan och bli mer flexibel. Det är här inte lätt att se vad som ska öppnas upp givet ett antal identifierade problem.

Det föreslås inledningsvis att kulturskolan ska utgå från en pedagogik som utgår från barns kreativitet och att verksamheten sker på frivillig grund medan skollagen hårdraget kan sägas utgå från det omvända. Lärosätet har därför svårt att se hur den särskilda mångfacetterade pedagogik och förhållningssätt som präglar kulturskolan ska kunna inrymmas i den befintliga ämneslärutbildningen.

Ämneslärarexamen enligt Högskoleförordningen bygger på behörighet i minst två undervisningsämnen. Vi ställer oss frågande till hur ämneslärarinriktningar kan konstrueras för att inkludera kurser mot kulturskolan och ändå bibehållas som behörighetsgivande mot gymnasieskolan. Här behöver ytterligare uppmärksamhet riktas mot det faktum att kulturskolan

har en annan, huvudsakligen yngre målgrupp än ämneslärarprogrammet samt att såväl kurspaket som VFU måste inriktas mot denna yngre målgrupp. Vår bedömning är också att det i så fall krävs en förändrad reglering avseende bland annat VFU. Den typen av omfattande förändringar ser vi som ett hot mot en sammanhållen ämneslärutbildning.

Det faktum att kulturskolan är en helt annan skolform, som exempelvis inte lyder under skolans styrdokument bör också beaktas. Kan en inriktning mot en sådan skolform inkluderas i en lärarlegitimation? Kan examensmålen för lärarutbildningarna användas i en inriktning mot kulturskolan?

En framkomlig väg, för att hantera beskrivna problem, kan möjligen vara att det skapas, via förändrad reglering – utöver befintliga ett- och tvåämneskombinationer – en tredje gren för inriktning mot kulturskolan motsvarande ”ämne två” i ettämnesinriktningen.

6.8.3 Kulturpedagog ny yrkesexamen

Förslaget om en ny yrkesexamen till kulturskolepedagog 90 hp är något vi ställer oss positiva till då lärosätet menar att en sådan utbildning är ett bra sätt för att utbilda kulturskolepedagoger med stor konstnärlig kompetens inom olika estetiska områden och instrument/genrer för kulturskolans särart. En påbyggnadsutbildning möjliggör för studerande med bakgrund inom ett flertal estetiska ämnen - musik, drama, dans, digitalt berättande, bild samt även andra mindre vanliga estetiska uttrycksformer - och olika utbildningsbakgrunder från både studier i Sverige som utomlands, att utbilda sig för och bidra till kulturskolans verksamhet.

Samtidigt finns frågetecken kring examen och dess effekter vilket innebär att frågan om en ny examen mot kulturpedagog bör utredas ytterligare. Det finns en risk att en sådan examen kan komma att betraktas som ett sämre anställningsalternativ än ämneslärarexamen, där man kan

nyttja personal i båda skolformerna. Särskilt gäller detta i mindre kommuner, där behov av kombinationstjänster finns och där anställningsbarheten torde öka markant vid behörighet för båda skolformerna. Personal vid kulturskolan kan även behöva nyttjas till fler arbetsuppgifter för

att undvika flera deltidstjänster vid flera olika kulturskolor i olika kommuner. Omvänt gäller att ämneslärarprogrammet riktar sig i huvudsak mot det estetiska programmet, vilket i mindre kommuner kan innebära svårigheter att få heltidsarbeten, exempelvis som danslärare.

Vi ställer oss slutligen tveksamma till formuleringen att yrkesexamen bör bestå (enbart) av utbildningsvetenskapliga studier och även den detaljerade innehållsbeskrivningen på sidan

252.

Här bör de framtida utbildarna få större frihet i att utforma innehållet. Rimligen bör en sådan utbildning bestå av en blandning av utbildningsvetenskap, ämnesspecifik pedagogik och didaktik samt konstnärligt baserad metodik.

6.9 Forskning

Vi ställer oss positiva till de forskningssatsningar som föreslås samt inrättande av den föreslagna nationella forskarskolan. Universitetet menar dock att satsningarna och forskarskolan även bör öppnas upp mot konstnärlig forskning kopplad till kulturskolans verksamhet för att i sin helhet behandla relevant forskning och Kulturskolans didaktik.

Beredande handläggare har varit Peder Rönnbäck

Beslut har fattats av rektor Johan Sterte